

RAQAMLI TA'LIM RESURSLARNING AFZALLIK VA KAMCHILIKLARI

Yuldashev Javlonbek Maxsetovich

Xo'jayli xizmat ko'rsarish va servis texnikumi

Koshchanov Aziz Rimbaevich

Taxiatosh tumani kasb-hunar maktabi

“Raqamli ta'lim resurslari” atrofidagi mazmuni o'rganish uchun bir nechta mazmunlarni tushunishimiz kerak.

Video darsliklar: Bir nechta online platformalarda o'qituvchilar tomonidan tayyorlangan video darsliklar mavjud. Bu darsliklar o'quv mavzularini vizual ko'rinishda tushuntirish, qiziqarli o'rganish vositalarini qo'llash imkoniyatini beradi.

Interaktiv darsliklar: Raqamli ta'lim dasturlari, o'quvchilarga interaktiv vazifalar, savollar va sinovlar orqali o'rganishga imkoniyat yaratadi. Bu o'quv usuli o'quvchilarning faoliyatini baholash, o'zlashtirish va yangi ma'lumotlarni amaliy ravishda olish uchun samarali bo'ladi.

Onlayn testlar va vazifalar: O'quv materialini o'rganishdan so'ng, o'quvchilar testlar va vazifalar orqali o'zlarini sinab ko'rishlari mumkin. Bu, o'quv materialini tushunish darajasini o'lchash va qanday qilib ko'prik, tahlil qilish imkoniyatini beradi.

Virtuallar o'qitish platformalari: O'quvchilar va o'qituvchilar uchun virtual doirasidagi o'qitish tizimlari. Bu platformalar orqali o'qituvchilar o'quvchilar bilan hamkorlik qilish, darslar tashkil etish va ma'lumot almashishlari mumkin.

Elektron kutubxona va maqolalar: Raqamli ta'lim uchun yaratilgan elektron kutubxonalar va maqolalar o'quvchilarga qo'riq tajriba va qo'rqinchlarni oshirishga yordam beradi.

O'quvchilarni qo'llab-quvvatlash uchun online jamoalar va forumlar: O'quvchilar o'zaro fikr almashish, savollarini so'rish va maslahatlashish uchun onlayn jamoalardan foydalanishadi.

O'quv materiallarini personalizatsiya qilish: O'quvchilarning mahsulotini hisobga olgan holda o'zlashtirishga yordam beruvchi raqamli ta'lim resurslari. Raqamli ta'lim resurslari internetda, universitetlar, xalqaro tashkilotlar, va tadbirkorlik tomonidan tuzilgan platformalarda eng ko'p foydalaniladigan turlardadir. O'quv materiallari, darsliklar va interaktiv vazifalar ko'p manbali va ko'rsatgichlarni o'z ichiga oladi.

Raqamli ta'lim resurslarining bir qancha afzalliklari bor, va ular o'quvchilar, o'qituvchilar, tashkilotlar va o'qish-tarbiyaviy sohalarga ko'rsatilgan o'ta muhim ta'sir

etadilar. Quyidagi bir necha afzalliklar, raqamli ta'lim resurslarini tanishtirib, ulardan foydalangan paytda keng tarqalgan o'tiladi:

1. Hamkorlik va ishtirok: Raqamli ta'lim resurslari o'quvchilar, o'qituvchilar va tashkilotlar o'rtasida hamkorlik va ishtirokni kengaytiradi. Ular, o'quvchilar bilan o'qituvchilar o'rtasidagi aloqani yanada kuchaytirib, qo'shniy fondni oshirish va ma'lumot almashishda samarali bo'ladi.

2. Dastlabki qiziqish va qiziqtirish uchun vositalar: Raqamli ta'lim resurslari, o'quvchilarga dastlabki qiziqishlarini qo'lga kiritish va ularga qiziqtirishlarni yaratish uchun keng imkoniyatlar taqdim etadi. Bu, o'quvchilarning darsliklar, videolar, interaktiv vazifalar va virtual darsliklar orqali ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish va ta'lim olishlari mumkin.

3. O'quvchilar uchun individual o'qish yo'nalishlari: Raqamli ta'lim resurslari, har bir o'quvchiga o'zining o'ziga xos o'qish yo'nalishlarini tanlash imkoniyatini beradi. O'quvchilar, shaxsiy o'qish rejimlarini tanlayarak, o'zlarining o'ziga qarab tayyorlab bo'lgan darsliklar va testlar orqali o'rganishlari mumkin.

4. O'zlashtirish va bireyliklar orasidagi farqni qo'llash: Raqamli ta'lim resurslari, o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini oshirish, har bir o'quvchining o'z faoliyatini boshqarishini oshirish va bireyliklar orasidagi farqlilikni qo'llab-quvvatlash imkoniyatini beradi.

5. Onlayn ma'lumotlar va yangiliklarga tez dostup: Raqamli ta'lim resurslari, o'quvchilar va o'qituvchilar uchun ilg'or ma'lumotlarga tez va oson dostupni ta'minlaydi. Yangiliklar, so'nggi maqolalar va ma'lumotlar raqamli ta'lim platformalari orqali eng yangi va muhim ma'lumotlarga yuqori tezlik bilan kirish imkonini beradi.

6. Oson qo'llanma va chegirma: Raqamli ta'lim resurslarini o'rganish uchun internetga o'xshash oson qo'llanmalardan foydalanish va chegirmaning bir qismini bajarish osonligi, o'qish va o'rganish jarayonini qulaylashtiradi.

Bu afzalliklar raqamli ta'limni yanada samarali va doimo o'rganish uchun muhim qiladi. Bu resurslar o'quvchilar va o'qituvchilar uchun o'rganish jarayonini yanada samarali va maqsadli qiladi, hamma taraflar uchun ma'lumotlarga tez kirish va ularga binoan muvaffaqiyatni olish imkoniyatini yaratadi.

Raqamli ta'lim resurslarining kamchiliklariga duch kelish mumkin. Bu kamchiliklar, bazi o'quvchilar, o'qituvchilar va tashkilotlar uchun muammolar tug'ilishiga olib kelishi mumkin. Quyidagi kamchiliklarni ko'rish mumkin:

1. Internetga kirish muammolari: Raqamli ta'lim resurslaridan foydalangan o'quvchilar uchun internetga kirish muammolari muhim bo'lishi mumkin. Internetning tezligi, o'quvchilar va o'qituvchilarning joylashgan hududda internet tarqatishi, yo'qotishi yoki tarqalgan hududda qo'rqinch yuz bermoqda.

2. Texnik muammo va qo'llanmalar: Har bir o'quvchi va o'qituvchi internetga kirishni, dasturlarni o'rganishni va kompyuter, planshet yoki smartfonlarini qo'llashni bilmagan paytda, texnik muammo va qo'llanma kamchiliklari tug'ilishi mumkin. Bu muammolar o'rganishni va ta'lim olishni ta'qiqlovchi tajribaga olib kelishi mumkin.

3. O'qitish va o'rganishni monitoring qilishni qiyinchiliklar: O'qituvchilar uchun, onlayn ta'lim berish jarayoni va o'quvchilarni monitoring qilishda kamchiliklar bo'lishi mumkin. Traditsion ta'lim shakllariga nisbatan, o'quvchilarni qanday qilib boshqarish va baholash kerakligi bo'lishi, o'rganuvchilarning qanday qilib o'rganishlarini kuzatishni oson emas qilishi mumkin.

4. Texnologik vositalarni qo'llab-quvvatlash qiyinligi: Har bir o'qituvchi va o'quvchi texnologik vositalarni to'g'ri qo'llashda va ularni qo'llab-quvvatlashda qiyinchiliklarni boshlashi mumkin. Bu, o'quvchilarning yangi dasturlarni o'rganish, interaktiv vazifalarni bajarish va virtual darslarda qatnashishni o'rganishlari va qo'llab-quvvatlashlari uchun kerak bo'lishi mumkin.

5. Shaxsiy aloqalar va motivatsiya kamchiliklari: O'qituvchilar va o'quvchilar uchun raqamli ta'limda shaxsiy aloqalar va motivatsiya kamchiliklari bo'lishi mumkin. Traditsion ta'lim usullarida, o'quvchilar o'qituvchilari bilan yuzlashish va o'rganishlari uchun motivatsiya oshirish osonroq bo'lishi mumkin.

Bu kamchiliklar, raqamli ta'lim resurslaridan foydalangan paytda ortib chiqqan muammolar bo'lishi mumkin. Bunaqa muammolar, yangi texnologiyalarning o'qish-tarbiyaviy tizimlarini o'rganishni va o'zlashtirishni talab qiladi. Ularni bartaraf etish va yanada samarli raqamli ta'lim resurslarini tuzish uchun o'qituvchilar, o'quvchilar va tashkilotlar uchun yaratilgan texnik resurslar va dasturlar takomillashtirilishi, integratsiyalash va ta'minlash kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 24-maydagi "Raqamli xizmatlar qamrovi va sifatini oshirish hamda soha, tarmoq va hududlarni raqamli transformatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-162-son qarori
2. Drigas AS, Papoutsi C. A new layered model on emotional intelligence. Behav Sci (Basel). 2018;8(5):45. doi:10.3390/bs8050045